

Cicle Aranzels EUA (1)

Com protegir els contractes mercantils davant de crisis geopolítiques

#FormacióProdeca

25 d'abril de 2025

10h a 11.30h

Mercè Ribatallada - Fieldfisher

Formació en línia

 Prodeca
Promotora dels aliments catalans

 **Generalitat
de Catalunya**

 TOTHOM III
El Govern de

Resum

- 1. Presentació
- 2. Una mica de context
- 3. Eines contractuals: com podem protegir-nos utilitzant determinades clàusules
- 4. Fonaments jurídics que es poden al·legar, al marge del contingut dels contractes
- 5. ¿I ara què? ¿Apropament a la Xina?

1. Presentació

+ 1800 Professionals | + 100 a Espanya | 9 Sectors | 16 Àrees de Pràctica | 12 països

SECTORS

- Alimentari
- Energia i recursos naturals
- Financer
- Franquícies i distribució
- Hotels i turisme
- Life Sciences
- Real Estate
- Retail
- Tecnològic

ÀREES

- Bancari i Financer
- Competència
- Corporate i M&A
- Extranjeria
- Fiscal
- Franquícies i distribució
- Laboral
- Life Sciences
- Litigació i Arbitratge
- Penal i Compliance
- Propietat Industrial i Intelectual
- Públic
- Real Estate
- Reestructuracions i Insolvències
- Regulatori
- Tech & Data

fieldfisher

"A law firm built around people"

Amb clara vocació multidisciplinària, Fieldfisher és un despatx legal internacional que destaca pel seu equip de professionals especialitzat en l'assessorament jurídic integral a empreses. Comptem amb 60 anys d'història i figurem entre els despatxos líders en el mercat espanyol, d'acord amb directors jurídics internacionals; convertint-se en aquest sentit en una signatura jurídica de referència, amb socis que lideren les seves respectives àrees de pràctica.

Així mateix, la firma destaca per la seva sòlida reputació en algunes de les àrees de pràctica més importants del mercat, entre les quals es troben diversos dels sectors amb més dinamisme a escala mundial. L'equip està format per més de 1.800 professionals situats en 12 països, els quals proporcionen assessorament basant-se en un profund coneixement de les necessitats dels nostres clients.

Alemanya | Àustria | Bèlgica | Espanya | Estats Units | França | Irlanda | Itàlia |
Luxemburg | Països Baixos | Regne Unit | Xina

2. Context

Cadenes de subministrament

Esdeveniments
disruptius

- Catàstrofes naturals: huracans, terratrèmols, tsunamis, inundacions,
- Guerra, conflicte armat, disturbis, rebel·lió, actes de terrorisme, usurpació de poder,
- Epidèmia, pandèmia, plaga,
- Crisis econòmiques greus,
- Guerra comercial, restriccions monetàries, embargaments i sancions,
- Disturbis laborals generals, vaga i tancament patronal
- Actes governamentals

La nova vulnerabilitat

Gestió efectiva de riscos a través de la
redacció dels contractes

Com protegir els contractes mercantils davant crisis geopolítiques

<https://youtube.com/watch?v=KOjZv514Tg&si=PeoxS5T3H0H2IAJW>

3. Eines contractuals: com podem protegir-nos utilitzant determinades clàusules

- Clàusula de força major
- Clàusula *rebus sic stantibus* (canvi de circumstàncies, onerositat excessiva o “hardship”)
- Clàusula de reajustament o actualització de preus
- Clàusula de (re)negociació de bona fe
- Clàusula de distribució expressa de costos aranzelaris
- Clàusula de canvi de legislació
- Clàusula de stock de reserva
- Clàusula de proveïdor alternatiu
- Clàusula de compensació a favor del proveïdor
- Clàusula (o mecanisme) de resolució anticipada del contracte
- Clàusula de llei aplicable i jurisdicció competent
- Clàusula de durada i vigència del contracte
- Clàusula de raonabilitat i bona fe
- “Incoterms”

Clàusula de força major (I)

Eximeix de responsabilitat per l'incompliment o el retard en el compliment de les obligacions contractuals, si el mateix es deu a circumstàncies extraordinàries i imprevisibles fora del control de les parts.

Important:

- Definir què és força major: catàleg de circumstàncies
- Preveure les conseqüències de la seva concurrència

EXEMPLE 1:

“Es considerarà esdeveniment de força major qualsevol esdeveniment imprevisible, inevitable i independent de la voluntat de les parts, com ara terratrèmols, huracans, inundacions, guerres o conflictes armats, embargaments, pandèmies declarades per la OMS, vagues generals, imposició d'aranzels desorbitats, i d'altres de naturalesa anàloga, que afectin directament el compliment de l'obligació, esdevenint la mateixa impossible o excessivament onerosa. Es considerarà excessivament onerosa si converteix el contracte en antieconòmic per alguna de les parts.

En cas de força major, la part afectada haurà de de notificar-ho a l'altra part en un termini de 48 hores. Metrestant duri la força major, les obligacions de les parts restaran suspeses. Si la força major tingués una durada de més de XX dies/mesos, qualsevol de les parts estarà facultada per resoldre el contracte.”

Clàusula de Força Major (II)

ICC (Model abreviat) https://www.iccspain.org/wp-content/uploads/2020/04/ICC-CLAUSULAS-FUERZA-MAYOR-HARDSHIP_Marzo-2020.pdf

EXEMPLE 2

- 1. "Força major" significa la producció d' un fet o circumstància que impossibilita o impedeix que una part compleixi una o més de les seves obligacions contractuals, en la mesura: [a] que aquest impediment estigui fora del seu control raonable; [b] que no es podria haver previst raonablement en el moment de la celebració del contracte; i [c] que els efectes de l'impediment no podrien raonablement haver estat evitats o superats per la part afectada.
- 2. Llevat de prova en contrari, es presumirà que els següents fets que afectin una part compleixen les condicions (a) i (b) de l'apartat 1 d'aquesta Clàusula: (i) guerra (ja estigui declarada o no), hostilitats, invasió, actes d'enemics estrangers, àmplia mobilització militar; (ii) guerra civil, disturbis, rebel·lió i revolució, usurpació -militar o no- del poder, insurrecció, actes de terrorisme, sabotatge o pirateria; (iii) restriccions monetàries i comercials, embargament, sanció; (iv) acte d'una autoritat pública, ja sigui legal o il·legal, compliment de qualsevol llei o ordre governamental, expropiació, ocupació d'obres, requisa, nacionalització; (v) plaga, epidèmia, desastre natural o esdeveniment natural extrem; (vi) explosió, incendi, destrucció d'equips, interrupció prolongada del transport, telecomunicacions, sistemes d'informació o energia; (vii) disturbis laborals generals com ara boicot, vaga i tancament patronal, vaga de zel, ocupació de fàbriques i locals.

Clàusula de força major (III)

ICC (Model abreviat) https://www.iccspain.org/wp-content/uploads/2020/04/ICC-CLAUSULAS-FUERZA-MAYOR-HARDSHIP_Marzo-2020.pdf

- *3. La part que invoqui amb èxit aquesta Clàusula quedarà eximida del seu deure de complir les seves obligacions en virtut del Contracte i de qualsevol responsabilitat per danys i perjudicis o de qualsevol altra penalització contractual per incompliment del contracte, des del moment en què l'impediment hagi provocat la incapacitat per complir-lo, sempre que doni un preavís immediat.*
- *Si la notificació no s'efectua de manera immediata, l'exempció de responsabilitat serà efectiva des del moment en què la notificació arribi a l'altra part.*
- *Quan l'efecte de l'impediment o fet invocat sigui temporal, les conseqüències esmentades s'aplicaran només mentre l'impediment invocat impedeixi el compliment per la part afectada de les seves obligacions contractuals.*
- *Quan la durada de l'impediment invocat tingui l'efecte de privar substancialment les parts contractants del que raonablement tenien dret a esperar en virtut del contracte, qualsevol de les parts tindrà dret a resoldre el contracte mitjançant una notificació dirigida a l'altra part amb un preavís raonable. Llevat d'acord en contrari, les parts acorden expressament que el contracte podrà ser resolt per qualsevol d'elles si la durada de l'impediment excedeix de XXX dies.*

Clàusula *Rebus sic stantibus* (modificació de circumstàncies, onerositat excessiva, “hardship”)

EXEMPLE:

- *“Si les circumstàncies que van servir de base al contracte haguessin canviat de manera significativa i imprevisible durant la seva execució, de manera que aquesta s'hagi fet excessivament onerosa per a una de les parts o s'hagi alterat significativament la base econòmica del contracte, les parts hauran de renegociar de bona fe una adaptació del contingut obligacional del contracte procurant recuperar l'equilibri inicial”.*
- Es pot concretar termini de renegociació,
 - S'hauria de preveure què passa si no s'arriba a un acord:
 - Resolució;
 - Auxili judicial per a la adaptació del contracte/arbitratge
 - Nomenament d'un tercer independent

Clàusula de reajustament o actualització del preu (com a dret del proveïdor)

EXEMPLE 1: Genèrica

- “El Proveïdor es reserva el dret a ajustar els preus i/o condicions econòmiques del contracte en cas d’increment en el cost de subministrament del producte que no sigui imputable al propi Proveïdor, increment que haurà de justificar documentalment”.

EXEMPLE 2: Específica

- “El Proveïdor es reserva el dret a ajustar els preus i/o condicions econòmiques del contracte per repercutir l’impacte de qualsevol impost, tarifa, aranzel o tribut que hagi estat imposat o adoptat després de la data de signatura del contracte. Aquests ajustaments es realitzaran sota un criteri d’equitativa distribució de l’increment de costos.”

Clàusula de (re)negociació de bona fe

EXEMPLE 1: Genèrica

- “En el supòsit que el cost de subministrament del producte s’incrementi en més de [X]% sobre el preu, les Parts es comprometen a renegociar de bona fe unes noves condicions econòmiques per a reflectir de manera equitativa aquest increment.”

EXEMPLE 2: Específica

- “En el supòsit de nous impostos, tributs, tarifes, aranzels o altres gravàmens governamentals anàlegs imprevistos introduïts després de la signatura del contracte i que representin un impacte del [X]% sobre el preu dels productes, les parts hauran de renegociar de bona fe els preus i condicions comercials, i en aquesta negociació hauran de procurar mantenir l’equilibri inicial del contracte”.

Clàusula de Distribució de costos aranzelaris

EXEMPLE:

→ “En el supòsit de nous impostos, tributs, tarifes, aranzels o altres gravàmens governamentals anàlegs imprevistos introduïts després de la signatura del contracte, l'increment de cost que aquesta nova mesura impliqui serà distribuït entre les parts de conformitat amb el següent: [XX]%- [XX]%”.

Clàusula de canvi de legislació

EXEMPLE:

→ “El preu del contracte haurà d'ajustar-se tenint en compte qualsevol increment o disminució en el cost de subministrament del producte que sigui conseqüència d'un canvi legislatiu imprevist, inclosa la promulgació o modificació de qualsevol llei, regulació norma, reglament, ordre, ordenança o disposició governamental que hagi entrat en vigor amb posterioritat a la signatura del contracte”.

* Recomanable establir un llindar de materialitat (increment a partir d'un percentatge)

Clàusula de stock mínim de reserva

EXEMPLE

→ “El Proveïdor es compromet a mantenir un estoc de reserva mínima dels productes Per assegurar el subministrament continu al Client.

L'estoc de reserva mínima serà de [XX] unitats de cadascun dels productes llistats en l'Annex A. Aquesta quantitat podrà ser revisada i ajustada per mutu acord entre les parts, amb un preavís de [nombre de dies] dies.

El Proveïdor es compromet a mantenir l'estoc de reserva mínima a les seves instal·lacions i a reposar-lo de manera oportuna per assegurar que mai es trobi per sota de la quantitat especificada. En cas que l' estoc de reserva mínima es redueixi per sota de la quantitat acordada, el Proveïdor haurà de notificar al Client immediatament i prendre les mesures necessàries per reposar l'estoc en un termini no major a [nombre de dies] dies”.

Clàusula en previsió de la facultat de subministrar-se a través de proveïdor alternatiu

→ EXEMPLE

“En el supòsit d'impossibilitat per part del Proveïdor (no imputable al mateix) de subministrar el producte, que es prolongui durant un termini major de [X] dies, el Distribuïdor tindrà dret a fer-se subministrar per un altre proveïdor, havent-ho de comunicar en aquest cas al Proveïdor. Si la manca de subministrament per part del Proveïdor es produís en relació a [X] comandes, o un volum de [X], el Distribuïdor estarà facultat per resoldre el Contracte”.

Clàusula de compensació a favor del proveïdor

EXEMPLE

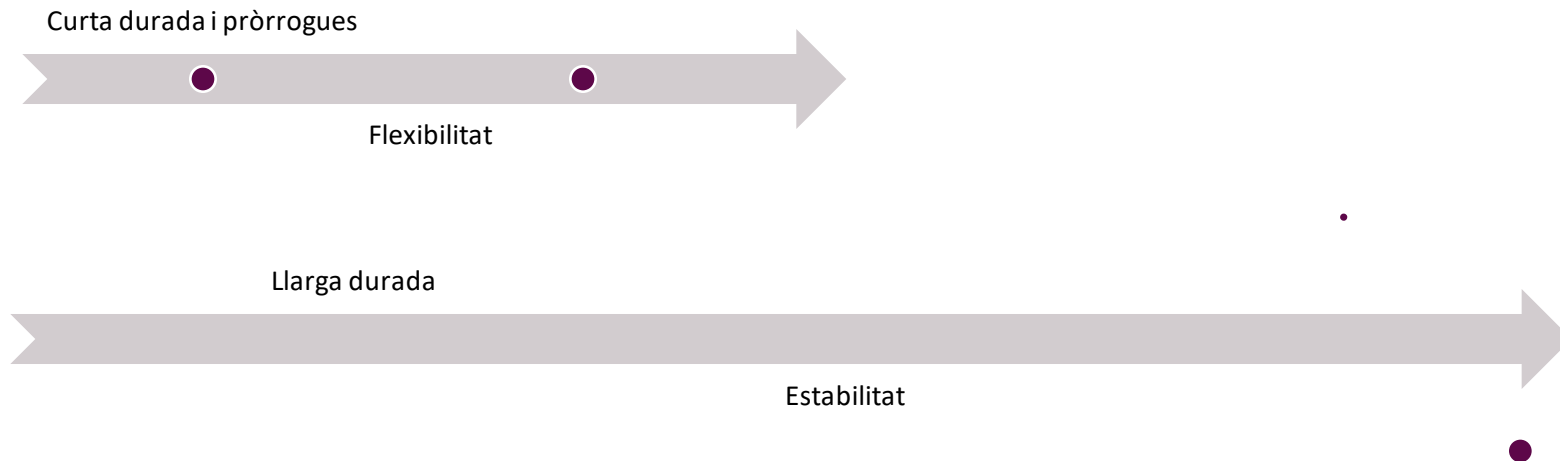
- *“En el supòsit que el Distribuïdor sigui incapaç de complir amb els objectius de compres mínimes, el Proveïdor estarà facultat a optar entre resoldre el Contracte i exigir una indemnització per lucre cessant, o bé continuar amb el contracte però exigint una compensació equivalent al [X]% del lucre cessant derivat de l'incompliment del Distribuïdor.*
- *Si l'incompliment del Distribuïdor de les compres mínimes es deu a circumstàncies fora del seu control (com força major, canvis legislatius, etc.) el Proveïdor estarà facultat a obtenir una compensació equivalent al [X]% del lucre cessant derivat d'aquest incompliment.”*

* Es podria establir una fórmula per a calcular aquest guany deixat de percebre

Clàusula o mecanisme de resolució anticipada

- Clàusula autònoma i independent.
- Dintre de la clàusula de resolució, preveure la resolució anticipada del contracte en cas de, entre d'altres:
 - Incompliment de l'altra part no subsanat en un termini determinat
 - Esdeveniment de força major que té una durada superior a [X] dies/mesos;
 - Manca d'acord entre les parts en cas de alteració significativa de circumstàncies
- Mecanisme a inserir dintre de les clàusules de:
 - Força major
 - Renegociació de bona fe
 - Canvi de circumstàncies
 - Etc.

Clàusula de durada i vigència del contracte

Clàusula d'actuació de bona fe i raonabilitat (I)

EXEMPLE

- 1. *Actuació de Bona Fe: Les parts acorden i s'obliguen a actuar en tot moment amb bona fe en l'exercici dels seus drets i en el compliment de les seves obligacions derivades del present contracte. La bona fe implica actuar amb honestedat, lleialtat i transparència, evitant qualsevol conducta que pugui perjudicar injustament l'altra part.*
2. *Raonabilitat: Les parts es comprometen a actuar de manera raonable en totes les circumstàncies relacionades amb aquest contracte. La raonabilitat implica prendre decisions i realitzar accions que siguin justes i equitatives, considerant els interessos legítims d' ambdues parts i les circumstàncies específiques de cada situació.*
3. *Mitigació de Danys: Les parts s'obliguen a emprar els seus millors esforços per mitigar qualsevol dany que pogués sorgir com a conseqüència de l'incompliment de les obligacions establertes en aquest contracte. Això inclou prendre totes les mesures raonables i necessàries per minimitzar els efectes adversos i evitar l'agreujament dels danys.*

Clàusula d'actuació de bona fe i raonabilitat (II)

→ 4. *Resolució de Conflictos: En cas de sorgir qualsevol disputa o desacord en la interpretació o execució d'aquest contracte, les parts es comprometen a intentar resoldre'l de manera amistosa i de bona fe, abans de recórrer a qualsevol instància judicial o arbitral.*

5. *Interpretació del Contracte: Les parts acorden que qualsevol ambigüitat o dubte en la interpretació de les disposicions d'aquest contracte serà resolta d'acord amb els principis de bona fe i raonabilitat, buscant sempre la intenció original de les parts i l'equilibri dels seus interessos.*

Clàusula de Llei aplicable i jurisdicció competent

→ Llei Aplicable

- Elecció de llei
- Normes imperatives, al marge de la elecció

→ Jurisdicció

- Mecanisme previ: MASC
- Arbitratge/Jutjats
- Competència territorial

Incoterms

Types of Transport	Any Mode or Modes of Transport		Sea and Inland Waterway Only				Any Mode or Modes of Transport				
INCOTERMS 2020	EXW	FCA	FAS	FOB	CFR	CIF	CPT	CIP	DAP	DPU	DDP
	Ex Works (place)	Free Carrier (place)	Free Alongside Ship (port)	Free On Board (port)	Cost & Freight (port)	Cost, Insurance & Freight (port)	Carriage Paid To (place)	Carriage & Insurance Paid to (place)	Delivered At Place (place)	Delivered At Place Unloaded (place)	Delivered Duty Paid (place)
Transfer of Risk	At Buyer's Disposal	On Buyer's Transport	Alongside Ship	On Board Vessel	On Board Vessel	On Board Vessel	At Carrier	At Carrier	At Named Place	At Named Place Unloaded	At Named Place
Responsibilities & Charges											
Export Packaging	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER
Loading Charges	BUYER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER
Delivery to Port/Place	BUYER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER
Export Duty, Taxes & Customs Clearance	BUYER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER
Origin Terminal Handling Charges	BUYER	BUYER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER
Loading on Carriage	BUYER	BUYER	BUYER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER
Freight Charges	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER
Insurance	Negotiable	Negotiable	Negotiable	Negotiable	Negotiable	SELLER	Negotiable	SELLER	Negotiable	Negotiable	Negotiable
Destination Terminal Handling Charges	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER	SELLER
Delivery to Destination	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	SELLER	SELLER	SELLER
Unloading at Destination	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	SELLER	BUYER
Import Duty, Taxes & Customs Clearance	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	BUYER	SELLER

We provide logistics and services that are reliable, cost effective, and tailored to fit your needs.

Learn More At guidedimports.com

4. Fonaments jurídics (al marge del contracte)

- Força major
- Impossibilitat sobrevinguda de compliment
- *Rebus Sic Stantibus* o canvi de circumstàncies: clàusula implícita, configuració jurisprudencial
- Principi d'equilibri de les prestacions, commutativitat dels contractes, desaparició de la causa del negoci, frustració de la finalitat negocial

5. I ara què? Apropament a la Xina?

Factors a tenir en compte:

- Normativa de control d'exportacions;
- Normativa regulatòria, homologacions, certificacions, autoritzacions, llicències: processos, burocràcia, costos;
- Protecció i gestió de la Propietat Intel·lectual;
- Qualitat i seguretat dels productes, règim de responsabilitat i garanties;
- Llei aplicable i normes d'aplicació imperativa;
- Elecció del distribuïdor

Per acabar, una mica d'humor

Moltes gràcies!

Mercè Ribatallada

merce.ribatallada@fieldfisher.es

Passeig de Gràcia 103, 7ª planta
08008 Barcelona

93 415 00 88

fieldfisher